

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- 1.1 คณะครู จำนวน 23 คน
- 1.2 ผู้ปกครอง จำนวน 319 คน
- 1.3 นักเรียน จำนวน 341 คน

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่

- 2.1 ผู้วิจัย
- 2.2 คณะครู จำนวน 22 คน
- 2.3 ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 319 คน
- 2.4 นักเรียน จำนวน 341 คน

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

- 3.1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 48 คน
- 3.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 48 คน
- 3.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 49 คน
- 3.4 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 49 คน

- 3.5 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 49 คน
 3.6 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน
 3.7 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 48 คน
 รวมจำนวนทั้งสิ้น 341 คน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยไว้ 3 ระยะ ดังนี้
 ระยะที่ 1 ศึกษาระดับปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาล
 นาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ใน
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนระดับ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัด
 มหาสารคามตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พ.ศ. 2551

2. เป้าหมาย

สำรวจระดับปฏิบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก
 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 341 คน ครูผู้สอนจำนวน 23 คน
 และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 319 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรม
 จริยธรรม ก่อนและหลังการพัฒนา การสนทนากลุ่มกับคณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทน
 นักเรียน

4. ระยะเวลา 4 กันยายน พ.ศ. 2555 – 10 ตุลาคม พ.ศ. 2555

5. วิธีดำเนินการ

- 5.1 ศึกษาระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยการนิเทศการสอน
 และการรายงานของครูปกครอง แล้วนำระดับการปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมเสนอต่อที่
 ประชุมครู เพื่อสร้างความตระหนัก
 5.2 ศึกษาหลักการและทฤษฎีด้านคุณธรรม จริยธรรม
 5.3 สร้างเครื่องมือ โดยจัดทำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน
 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ที่เป็นคำถามเกี่ยวกับด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ด้านละ 5 ข้อ

5.4 นำแบบสอบถามที่จัดทำปรึษาความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา กับ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความ
สอดคล้องของคำถามกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่
กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย

5.5.1 ดร.คัมภีร์ สุดแท้ วุฒิการศึกษา ค.ค. (การบริหารจัดการการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวันครู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบ
ความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล

5.5.2 นายอดุลย์ ภูปลื้ม วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำเม็ก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบ
ความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษา

5.5.3 นางนภสร ดวงหัตถ์ชัย วุฒิการศึกษา ค.ม. (วิจัยและประเมินผล
การศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนองสอวิทยาคาร เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมการวัดและประเมินผล

5.6 ปรับปรุงเครื่องมือหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Index of Ifem Objective congruence : IOC) จัดทำฉบับสมบูรณ์โดยคัดให้เหลือ
40 ข้อ ด้านละ 5 ข้อ ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเทศบาลนาเชือก นำเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง

5.7 จัดประชุมคณะครูเพื่อทำความเข้าใจกับเครื่องมือและการนำเครื่องมือไปใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.8 นำเครื่องมือที่ผ่านการชี้แจงและเสนอแนะกับผู้ร่วมวิจัยไปเก็บข้อมูลจาก
กลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการพัฒนา

5.9 นำข้อมูลปัญหาที่ได้จากการสำรวจมาจัดกระทำข้อมูลเพื่อหาค่าทางสถิติและ
จัดอันดับความสำคัญเพื่อนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาต่อไป

6. ผลลัพธ์ที่ได้

6.1 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทราบระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนเทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8
ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อนำไปสู่การวางแผน

ในการพัฒนา

6.2 ได้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ระยะที่ 2 การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อพัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)

1.2 เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. เป้าหมาย

2.1 ผู้วิจัยและคณะครูของโรงเรียนเทศบาลนาเชือก (ผู้ร่วมพัฒนา)

2.2 นักเรียนโรงเรียนเทศบาลนาเชือก 341 คน ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2.3 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน (ผู้ร่วมพัฒนา)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม โดยครูผู้สอน

3.2 แบบสัมภาษณ์ โดยครูผู้สอน

3.3 แบบสังเกต โดยครูผู้สอน

3.3 แบบบันทึกการประชุมการสนทนากลุ่ม

4. ระยะเวลา เดือน 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 – 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

5. วิธีดำเนินการ

5.1 ผู้วิจัยนำเสนอระดับปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก ที่สำรวจโดยใช้แบบสอบถามระดับพฤติกรรมจากระยะที่ 1 ต่อที่ประชุมคณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน

5.2 ผู้วิจัย คณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน ร่วมกันกำหนด กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ใช้กระบวนการพัฒนางานจรคุณภาพของ เดมมิ่ง (PDCA) 2) จัดการเรียนรู้การสอนและกิจกรรมที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ 3) ใช้หลักการมีส่วนร่วมจากนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน กำหนดกลยุทธ์การพัฒนา 5 กลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) ฝึกปฏิบัติให้เป็นกิจวัตร 2) สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน 3) สร้าง สถานการณ์และบทบาทสมมุติ 4) ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมยกย่องคนดี 5) ความร่วมมือ ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน โดยกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจำนวน 14 กิจกรรม คือ กิจกรรมสมุดบันทึกความดี กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม รักการอ่าน แทรกใน กิจกรรมการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ แทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพบพระพบธรรม ค่ายพุทธธรรม กิจกรรมคุณธรรมวันศุกร์ กิจกรรมสร้างวินัยเชิงบวก กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม คนดีศรีนาเชือก เครื่อง่ายผู้ปกครอง และเยี่ยมบ้าน 100 % โดยใช้กระบวนการพัฒนาของเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

(P) ขั้นการวางแผน วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมคุณธรรม และจริยธรรมตาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากการสำรวจในระยะที่ 1 ร่วมกับคณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนประชุม ปรึกษาหารือสนทนาระดมความคิด เพื่อกำหนดกลยุทธ์ใช้ในการพัฒนางานปฏิบัติ

(D) ขั้นปฏิบัติตามแผน ผู้วิจัยและคณะครูดำเนินงานจัดกิจกรรมตามแผนกล ยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้

(C) ขั้นตรวจสอบผลการปฏิบัติการ ผู้วิจัยคณะครูที่รับผิดชอบกิจกรรมเก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ประเมินนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมและหลัง จัดกิจกรรม

(A) ขั้นการแก้ไขปัญหา ผู้วิจัย คณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทน นักเรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ทั้งขณะปฏิบัติและภายหลังการปฏิบัติตาม แผน มาร่วมกันวิเคราะห์ ประชุมปรึกษาหารือวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกันตามกรอบแนวคิดและสรุป รายงานผลการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก จำนวน 341 คน ว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หากยังไม่บรรลุผลก็ดำเนินการพัฒนา โดย เริ่มจากขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ ขั้นตรวจสอบ และขั้นปรับปรุงแก้ไขตามลำดับ ในคุณลักษณะ ที่ยังไม่เป็นไปตามต้องการ

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน เทศบาลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

1. สรุปและรายงานผลการพัฒนา ประเมินระดับพฤติกรรมนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างการสำรวจพฤติกรรมในระยะที่ 1 ก่อนการพัฒนา และระยะที่ 2 หลังการพัฒนา ว่านักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด
2. ผลลัพธ์ นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย 4 ชนิด ได้แก่
  - 1.1 แบบสอบถาม
  - 1.2 แบบสัมภาษณ์
    - 1.2.1 แบบมีโครงสร้าง
    - 1.2.2 แบบไม่มีโครงสร้าง
  - 1.3 แบบสังเกต
  - 1.4 แบบบันทึกการประชุมการสนทนากลุ่ม
2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำเสนอดังนี้

2.1 แบบสอบถามประเมินพฤติกรรมนักเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบบ 5 ตัวเลือก เพื่อสำรวจสอบถามเกี่ยวกับผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ซึ่งเลือกตอบอย่างเสรีตามโครงสร้างเนื้อหาการประเมินทั้ง 8 ด้าน คือ

- 2.1.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 2.1.3 มีวินัย
- 2.1.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.1.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.8 มีจิตสาธารณะ

2.2 แบบสัมภาษณ์

2.2.1 เป็นแบบมีโครงสร้าง ใช้สอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้าน คุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลนาเชือก

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์สภาพจริงของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้าน คุณธรรม จริยธรรมในชีวิตประจำวัน จากการกำหนดกิจกรรมจากคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตามกรอบการวิจัย

2.2.2 แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พบเห็นในการ สัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์สดหรือสัมภาษณ์ปากเปล่ากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งครู ผู้ปกครอง และ นักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลแล้วสรุปในวาระการประชุม

2.3 แบบสังเกต เป็นแบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินงาน พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ใช้บันทึกสิ่งพบเห็นขณะที่สังเกต นำเสนอปัญหาและ แนวทางแก้ไขต่อที่ประชุม

วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้ในการประเมิน นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมี ขั้นตอนสร้างดังนี้

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยและคณะครูจัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นแบบสำรวจประเมินระดับ พฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการพัฒนาในภาพรวมของนักเรียน โดยครู ผู้ปกครอง และ ตัวแทนนักเรียน ในระยะที่ 1 และระยะที่ 3 โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดโครงสร้างแบบสำรวจ

1.2 ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เกี่ยวกับการสร้างแบบ

สำรวจพฤติกรรม

1.3 สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่กำหนด

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบความ

ถูกต้องเหมาะสม

1.5 เสนอแบบสำรวจต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย

1.5.2 ดร.คัมภีร์ สุดแท้

1.5.3 นายอดุลย์ ภูปลื้ม

1.5.4 นางนภสร ดวงหัตถ์ดี

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective congruence : IOC) เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้างใช้สอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการ

ดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนเทศบาลนาเชือก

2.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับรูปแบบการสัมภาษณ์

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างที่กำหนด

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบความ

ถูกต้องด้านเนื้อหา รูปแบบและการใช้ภาษา จากนั้นจึงเสนอแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของคำถามกับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

2.4.1 ดร.คัมภีร์ สุดแท้ วุฒิการศึกษา ค.ศ. (การบริหารจัดการการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวันครู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล

2.4.2 นายอดุลย์ ภูปลื้ม วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำเม็กเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษา

2.4.3 นางนภสร ดวงหัตถ์ดี ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนหนองสอวิทยาคาร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมการวัดและประเมินผล

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปจัดพิมพ์

เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบสังเกต ผู้วิจัยและคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน เป็นผู้สังเกตและเป็นผู้รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ที่จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต

3.2 นำประเด็นที่จะสังเกตเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเสนอและสร้างแบบสังเกต ตามประเด็นของการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้
 ระยะเวลาที่ 1 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระดับพฤติกรรมคุณธรรม และจริยธรรมตาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากครู ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน การประชุมกลุ่มย่อยจากคณะครู ผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและ จริยธรรมนักเรียนว่า อยู่ในระดับใด

ระยะเวลาที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์นักเรียน ในแต่ละกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยและคณะครู การประชุมกลุ่มย่อยจากคณะครู ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน

ระยะเวลาที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและ จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากคณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น จากคณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน นำมาเปรียบเทียบกับผลการพัฒนาที่ 1 แล้วสรุปรายงานผลการพัฒนา

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กรอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามระดับพฤติกรรม

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์

การสังเกต

2. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การบันทึกและการสำรวจ จากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล นำมาจัดแยกเป็นพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ เชื่อมต่อได้ ให้คะแนนคิดเป็นค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์วิจารณ์เชิงเนื้อหาในรูปของคณะกรรมการ โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมกับคณะครู ว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาลนาเชือก มีระดับด้านคุณพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในระดับใดแล้วหาทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามระดับพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากกลุ่มเป้าหมาย การสนทนากลุ่มย่อย

3.2 ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ดังนี้

3.2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การบันทึกการสนทนากลุ่ม และการสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมเปรียบเทียบเป็นระยะ

3.2.2 จำแนกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การบันทึก การสนทนากลุ่ม จัดเป็นหมวดหมู่หรือเป็นกลุ่ม เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์

3.3 ระยะที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมจากระยะที่ 1 ระยะที่ 2 จากการสำรวจระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนา ดังนี้

3.3.1 สรุปรวบรวมข้อมูลจากการพัฒนา

3.3.2 นำเสนอผลการวิจัย โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) โดยแสดงผลการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากกลยุทธ์ที่กำหนดส่วนของข้อมูลแบบสอบถามทำการตรวจสอบให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4

ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยมาก	1

นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 – 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับพฤติกรรม
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยมาก

4. ข้อมูลที่ได้จาก แบบสังเกตใช้วิธีการหาค่าความถี่แล้วคิดเป็นร้อยละของข้อมูลที่ได้รับและทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอรูปตารางและความเรียง

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์มาประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบความเรียงและเชิงปริมาณ ใช้การตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ จากเครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูล 4 ชนิด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{N \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนแต่ละตัว
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY